

gjort, og det Forſlag til Hærlov, ſom ligger paa Tingets Bord, er delvis et Udſlag af dette Forſøg, ikke ſaaledes at forſtaa, at jeg, naar vi komme til Behandling af denne Sag, vil tilraade Tinget at vedtage Lovforlaget uforandret; men der vil kunne opnaas Foritaaelſe om en Ordning af Hærloven, ſom medfører diſſe to Virkninger: dels en Nedsættelſe — om ikke juſt nogen ſtor, ſaa dog en Nedsættelſe — og dels, hvad jeg tillægger noget mere Vægt, økonomiſt ſet, en Betryggelſe imod fremtidig Vækſt af Udgifterne under Henſyn til det ſtigende Rekruttal fra Aar til andet. Det Forſlag, jeg da tilraader det høje Ting at ſlutte ſig til, vil medføre en ſaadan Fiſkering af den aarlige Rekrutſtyrke, at der i Sammenligning med dette Aars Rekrutſtyrke vil blive omtrent 12—1300 Frilodsmænd. Lad mig ſøje til, at det er ſelvſølgelig kun gældende for Fredſtid. Jeg haaber, det ſkal undgaas, at vi indvikles i Stridigheder; men derſom vi ſkulde komme ind i ſaadanne, er det en Selvfølge, at det unge Mandſkab maa med, ſaaledes at Fritagelſen for Indtælbſe kun gælder i Fredſtid, men ikke i Krigſtid. Men naar det var naaet, vil man jo ſe, at Rekrutudſkrivningen til Fodfolket blev fiſkeret paa en lignende Maade, ſom den er fiſkeret ved de andre Vaaben, og ſaa have vi naaet den Begrænsning, den Fiſkering af Udgifterne i Fredſtid, ſom alſaa ikke alene medfører en øjeblikkelig Beſparelſe, men en ſtadigt ſtigende Beſparelſe i Forhold til Befolkningens Antal. Naar der i Øjeblikket kunde opnaas en Beſparelſe i Udgifterne af ca. 300,000 Kr. og en Beſparelſe i Tjenſteydelen af noget over 400,000 Tjenſteſdage, vil det, nationaløkonomiſt ſet, være for Befolkningen en Lettelſe, der ſvarer til en Værdi af 1 Mill. Kr. Vi ville derved ſtille til det civile Arbejds Tjenſte en ret betydelig Arbejdsſtyrke, ſom ſikkerlig vil blive modtaget med Glæde. Ved Siden deraf vil det imidlertid kunne ſiges, at der i Fremtiden vil være en Fare for, at de ekſtraordinære Udgifter ville ſtige, under Henſyn til de ſtore Fæſtningsanlæg. Jeg vil derved udtale, at, hvad vi i den Henſeende ere blevne enige om ved de foreliggende Finanslovsindſtillinger, er for mig et Udtryk for, at der er et Ønſte om Spar-

ſommelighed ogſaa paa dette Omraade, ſom jeg kun kan hilſe med den ſtørſte Tilfredshed. Der er ingen Tvivl om, at den Tid maa nu være forbi, da man har ment, at hvad der fra Sagkundſkabens Side kræves til Forvarets Ordning, ſkulde med Tilſideſættelſe af alle andre Henſyn efterkommes. Jeg tror, at vi i den Henſeende have naaet et Skridt fremad, og at ſelv de jagtlyndige, der viſſelig ikke uden Betænkelighed have rakt Haand til de indſtrænkede Bevillinger og Foranſtaltninger, ſom her ere foreſlaaede, ville være enige med mig i, at de høje ſig for de økonomiſte Krav, ſom Samfundet ſtiller. Jeg har ikke en Gang tidligere udtalt dette, og jeg vil gentage det her, at for mig er en af Hovedbetingelſerne for, at vi ſkulde vente en varig Ro og Orden her i Landet, dette — ingenlunde, at Talſmændene for Forſvarsvæſenet ſkulde ſtille ſig ſaa, at de ſandt ſig i en Tilſideſættelſe af Forvaret, det har aldrig været Folketingets Mening, og vi have givet ſaa ſtore Bevillinger Aar for andet dertil, at det vilde være hen i Vejret, om man ikke anerkendte ogſaa denne Sag ſom et Samfundsanliggende ved Siden af alle andre, men at dette Anliggende ſkulde blive ſtillet paa den Fod, at det ikke ſtaaer over alle andre Henſyn og allermindſt over Lov og Ret i Landet. Naar jeg derfor udtaler min Anerkendelſe af, at man, trods Betænkeligheder, har villet række Haand til i dette Øjeblik at foretage en Indſtrænkning af de militære Udgifter, ſaa ſer jeg det ſom et oprigtigt Udtryk for den Opfattelſe, at man ogſaa fra Forvarets Side er villig til at ſige, at her til Lands arbejde vi for Samfundets Anliggender i forſtellige Retninger, men hver af dem ſkal forſt og ſidſt være ydmyge Tjenerinder for Grundlovens rette Mening.

Dernæſt kommer jeg til den anden Frygt, der har været knyttet til de meget omtalte Fæſtningsanlæg. Jeg udtaler ikke nogen Sigtelſe, det ligger mig uhyre fjært og allermest i dette Øjeblik, men derved kan ingen være i Tvivl, at der er blevet knyttet ſaadanne Foreſtillinger til Befæſtningsanlægene om Rjøbenhavn, ſom have været ſarligt for os lige over for Udlandet. Hvor uberettiget det end ſelvſølgelig er, ſaa har det været Tilfældet, og det forekommer mig, at alle, Regering, Rigsdag og hele Folket